

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstinget. № 24.

Ottende Session.

19de Møde.

Lørdagen den 10de Januar.

(Fort.)

Lehmann (fortsat): Jeg er altsaa enig i, at Spørgsmaalet ligger udenfor Sagen, og naar vi endelig skulle afvinges et Svar paa det af Minoriteten stærkt opkastede Spørgsmaal, om vi ville protestere mod en hvilkenfomhelst Disciplin — her er vel egentlig kun Spørgsmaal om Daaben; men der ligger altsaa deri et indirecte Blik om Noget, der skulde føre videre — da kan efter min Mening Ingen indenfor eller udenfor Kirken give andet Svar end Nei. Den Forderung vil fornuftigviis ikke stilles til noget Samfund, at det skal give Afkald paa enhver Disciplin, og Spørgsmaalet om, hvilken Udstrækning denne skal gives, og af hvilken Myndighed den skal udøves, ligger ikke i fjerneste Maade for. Forsaavidt er jeg altsaa fuldkommen enig i, hvad den sidste ærede Taler meget klart udviklede; men jeg troer, at Begrebet Disciplin indenfor Samfundet fører til, at den ikke blot udøves over Samfundet, men først og fremmest over dets Organer, og at altsaa, hvad der nu maa anses for Kirkelov i Danmark, Bivelse imellem separerede Personer, er tilstedelig i Kirken, foruden at det tillige har en saa god Hjemmel som Noget af, hvad man vil kunne nævne som gjældende Lov i Danmark, naar man ikke vil reducere dette til blot at være det reent Symboliske, altsaa en ikke engang danst Lovgivningsact. Jeg mener altsaa, at den sidste ærede Landstingsmand reclamerede en Frihed,

en Fritagelse fra Disciplinen for de enkelte Præster, som de ligesaa godt kunne have, som de enkelte Medlemmer. Det kan naturligviis ikke være mit Råd at gaae ind paa det Spørgsmaal, om i saa Tilfælde den protesterende Præst, der ikke vil underkaste sig Kirkeloven, bibelsk har Ret, eller ikke, om det er et Bud for Hjerternes Haardhed eller et ubetinget, man refererer sig til. Det kan gjerne være, at det enkelte Individ har Ret ligeoverfor Kirken; men han kan ikke reclamere Frihed til indenfor Kirken, og i Kraft af den af Kirken givne Ordination at substituere sin personlige Hermeneutik, sine personlige Anskuelser overfor Kirken; han maa i saa Tilfælde, hvis han har en saadan Mening, og jeg tillægger den megen Vægt, gaae ud af Kirken med den Overbeviisning, at han har Retten paa sin Side, og at Kirken har Uret.

Madvig: Det ærede Medlem maa have overhørt, at jeg mod Slutningen af mit Fordrag udtalte det Samme, at Embedsmanden skal underkaste sig og hellere resignere som Embedsmand, og med Hensyn til det Exempel, jeg anvendte, da anførte jeg det blot for at vise, at man ikke kunde vente at undgaae slige Conflicter. Jeg sagde selv, at med Hgteskabets forholdt det sig anderledes end med Daaben, da det ikke er noget Sacrament, og jeg har derfor heller ikke nogen Tvivl om, at Præsten i det Tilfælde bør opfylde sin Embedspligt. Jeg troer, at der i Realiteten er en fuldstændig Enighed mellem det ærede Medlem og mig.

Bloch: Den ærede Landstingsmand, der sidst talte, lovede, da han forrige Gang